

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Vi förändrar arbetsmarknaden

Europeiska socialfonden

Stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling.

Utlysning av nationella ESF-medel inom programområde 2, specifikt mål 2.3, "Breddad rekrytering till välfärdssektorn"

Utlysning

Utlysningen finansierar projekt som bidrar till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden och har särskilda behov av matchning, i detta fall specifikt på grund av ohälsa, funktionshinder eller språksvårigheter, kommer i arbete eller kommer närmare arbetsmarknaden i välfärdssektorn.

Utlysningen öppnar den 5:e maj 2017 och stänger den 30:e augusti 2017, kl. 16.00. Projekttiden är högst 2,5 år (30 mån) med möjlighet till förlängning.

Utlysningen omfattar 50 miljoner kronor. Projektets medfinansieringsgrad ska uppgå till 33 procent.

Projekten ska bedrivas utifrån en nationell ansats med möjlighet till regional och lokal verksamhet.

Projekten ska genomföras med utgångspunkt i Socialfondens horisontella principer; jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

Projektidéerna förväntas grunda sig på evidens samt erfarenhet från tidigare insatser och projekt. Projekten förväntas ha en innovativ ansats och resultera i konkreta, hållbara och långsiktiga förändringar till gagn för individ, samhälle och ett hållbart arbetsliv.

Projekten har möjlighet att inkludera transnationellt samarbete eller utbyte med annat medlemsland i EU i sitt arbete.

Endast en organisation i projekten står som projektägare. Dock behöver projekten inkludera flera aktörer relevanta för hållbar och långsiktig förändring och utveckling av arbetsmarknaden. Ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden omfattas av EU:s regler om statsstöd.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Bakgrund och problembeskrivning

Stärkta individer med arbetskapacitet i koppling till kompetensförsörjningsbehov

Kompetensförsörjning är en central fråga för välfärdssektorn. Allt färre ska försörja allt fler och medelåldern hos Sveriges arbetskraft stiger. Den största bristen på arbetskraft (i antal) finns i storstäder och storstadsregioner. Samtidigt är efterfrågan på utbildad arbetskraft särskilt kännbar i små och medelstora kommuner. Dessutom ökar pressen på välfärdssystemen genom att bland annat vårdbehoven i samhället blir större och ofta mer krävande. För att service inom välfärdssektorn ska kunna upprätthållas och utvecklas är en av möjligheterna att bredda rekryteringsbasen till fler personer som finns tillgängliga i arbetskraften.

Denna utlysning syftar till att utveckla nya eller befintliga metoder och att tillämpa och implementera dessa för att stärka kvinnor och män med särskilda behov av matchning på grund av ohälsa, funktionsnedsättning eller språksvårigheter. Detta för att stärka dessa individers koppling till arbetsmarknaden, visa, utveckla och tillgängliggöra deras arbetskapacitet och på så sätt bredda rekryteringsbasen för kompetensförsörjning inom densamma.

Utlysningen grundar sig främst på resultat och erfarenheter från den tidigare utlysningen "Framtidens välfärd", vilken genomfördes 2015, med projektverksamhet under 2016. Detaljerade resultat från dessa projekt återfinns på ESF-rådets webbplats i "Projektbanken".

Kvinnor och män med funktionsnedsättning, ohälsa eller språksvårigheter

Personer med funktionsnedsättning och ohälsa har en klart lägre sysselsättningsgrad än befolkningen som helhet. Antal arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har ökat, då fler personer som tidigare har varit sjukskrivna nu är inskrivna hos Arbetsförmedlingen (AF). Unga med funktionsnedsättning, inte minst kvinnor och män som beviljats aktivitetsersättning, löper särskilt stor risk för att långvarigt stå utanför Arbetsmarknaden. Generellt har dessa personer också lägre lön, sämre karriärvägar och en större risk att förlora sitt arbete. Fördomar, attityder och bemötande har liksom en anpassning av arbetsplatsen, arbetsuppgifterna och arbetstider betydelse för hur kompetensen kan tas tillvara. Forskning visar också till exempel att vardagsnära stöd på arbetsplatsen har en stor betydelse för om en anställning blir framgångsrik.

Både inom utbildning och i arbetslivet ställs krav på svenskkunskaper. Att fånga en nivå för språklig kompetens som är nödvändig för att bli anställningsbar är svårt, eftersom frågan är komplex.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

I takt med att fler män och kvinnor med annat modersmål än svenska arbetar eller utbildar sig för att arbeta inom välfärdssektorn, har frågan aktualiserats ytterligare. Även personer med svenska som modersmål kan ha behov av att utveckla språk- och kommunikationskompetens, då kraven på dokumentation och interaktion inom till exempel vård- och omsorgsyрken har ökat.

De attityder som möter andraspråksinläraren har stor betydelse för motivationen. Att känna sig välkommen, eftertraktad och inkluderad i exempelvis en arbetsgemenskap kan göra att den som lär sig språket mår med den stora investering i tid och kraft som krävs för att lära sig detta. Möjligheten till ett bra arbete och egenförsörjning kan stärka motivationen att lära sig. Ett annat viktigt motiv för språkinläring är viljan att vara delaktighet i samhället och att utveckla självständighet.

I processen med att stärka kvinnors och mäns väg närmare, till, eller återkomst till arbetsmarknaden inom välfärdssektorn, bör hänsyn tas till förhållandet mellan individens förutsättningar och arbetsplatsers strategiska hälsoarbete. Arbetsplatser med låg sjukfrånvaro kännetecknas av att de lyckats integrera frågan om, hälsa och ett hållbart arbetsliv i den dagliga verksamheten och i arbetsplatsens långsiktiga strategier. För att göra detta krävs bland annat ett arbetsmiljöarbete som på ett systematiskt sätt beaktar arbetsplatsens förutsättningar för god hälsa.

Förväntade resultat och effekter

- Projekt ska resultera i insatser, så som implementerade arbetsmetoder eller modeller för hur personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har särskilda behov av matchning, i detta fall personer med ohälsa, funktionsnedsättning eller bristande språkkunskaper, ska stärkas och kunna komma närmare, göra entré på eller återgå till arbetsmarknaden inom välfärdssektorn.
- Projekten förväntas bidra till långsiktiga och hållbara system för att inkludera flera mäns och kvinnors arbetskapacitet på arbetsmarknaden och möjliggöra breddad rekryteringsbas för kompetensförsörjning och ett hållbart arbetsliv inom välfärdssektorn.
- Projekten förväntas bidra till att bryta mönster vad gäller könsstereotypa och diskriminerande strukturer på arbetsplatser. Arbete med att medvetandegöra människor om den könssegregerade arbetsmarknadens normer och mekanismer, till exempel föreställningar om vem som är mest lämpad att jobba var, skapar också bättre förutsättningar för kompetensförsörjning i välfärdssektorn.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

- En långsiktig förväntad effekt av insatserna är attraktiva, friska arbetsplatser där inkluderande arbetssätt och strukturer, gynnar samtliga individer oavsett arbetskaper, vilket i sin tur ger goda förutsättningar för kompetensförsörjning och produktiv verksamhet i välfärdssektorn.

Projektets deltagare

Deltagare i projektet ska vara kvinnor och män som är arbetslösa eller står särskilt långt från arbetsmarknaden, i detta fall specifikt på grund av ohälsa, funktionshinder eller språksvårigheter. Projektet kan också omfatta kompetensutvecklingsinsatser för anställd personal vilkas uppgifter har en direkt inverkan på projektets deltagare.

Transnationellt samarbete och utbyte

I EU 2020-strategin betonas vikten av närmare samarbete mellan unionens medlemmar för att uppnå målen om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla. Därför kan projekt som beviljas i denna utlysning gärna omfatta transnationellt samarbete, det vill säga projektaktiviteter tillsammans aktörer från andra medlemsstater. Transnationellt samarbete kan användas både som verktyg för innovation, kunskapsinhämtning och spridning av resultat och idéer. På esf.se finns mer information och stöd kring transnationellt arbete i ESF-projekt, bland annat kring hur man hittar en samarbetspartner i ett annat EU-land.

Integrerat arbete med jämställdhet, tillgänglighet, icke diskriminering och hållbar utveckling – horisontella principer

Socialfondens horisontella principer är en förutsättning för att målen för Europa 2020-strategin ska uppnås och grundar sig i våra mänskliga rättigheter. Att praktiskt arbeta med horisontella principer innebär att genomgående analysera all sin projektverksamhet utifrån principernas olika perspektiv:

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Lika möjligheter och icke-diskriminering

I svensk lagstiftning finns skydd mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Det finns också krav på att arbetsgivare ska vidta aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. Det ska finnas en god kunskap om förekomst av och mekanismer bakom diskriminering och att denna kunskap används i utformning och genomförande av projekten.

Rutiner och metoder som främjar lika möjligheter och säkerställer att diskriminering inte förekommer ska tillämpas. Målet är att projekten främjar icke-diskrimineringsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om diskriminering används i utformning och genomförande av projekten.

Jämställdhet

En jämställdhetsanalys visar skillnader mellan kvinnors och mäns situation på eller utanför arbetsmarknaden och vilka orsakerna till dem är. I den *uropeiska standarden för jämställdhet* framgår vad analysen ska innehålla, vidare hur denna analys ska kopplas till mål, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Standarden för jämställdhet är ett verktyg som systematiskt visar hur jämställdhet "görs" eller integreras i relation till Socialfondens alla arbetsprocesser – från det att styrdokument skrivs på EU-nivå, till det att projekt genomförs. En svensk version av Standarden framtagen för Socialfonden och utvecklad av Svenska ESF-rådet. Den är anpassad till svenska förhållanden och är omarbetad och kortare. Här finns också olika checklistor för bedömning av program och projekt. Standarden finns att ladda ner här: <http://www.esf.se/sv/Vara-fonder/Socialfonden1/Overgripande-information-om-socialfondsprogrammet/Horisontella-kriterier/Jamstalldhetsintegrering/>

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning eller nedsatt arbetsförmåga

En tillgänglighetsanalys ska bidra till ett ökat arbetskraftsutbud som tar tillvara och ger möjligheter för fler personer med funktionsnedsättning att få arbete på lika villkor.

Målet är att projektet främjar tillgänglighetsperspektivet i sin verksamhet genom att identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet och möjliggöra för personer med olika funktionsnedsättningar att bli delaktiga i projektets insatser.

Tillgänglighetsperspektivet har följande dimensioner:

- Tillgängliga lokaler innebär att arbetsplatsen är utformad så att alla kan ta sig fram och fungera på ett enkelt sätt i sin arbetssituation
- Tillgänglig verksamhet avser sådant som påverkar hur människor mår: till exempel arbetstider, arbetsmiljö, arbetsklimat, arbetsfördelning, organisering och ledarskap, attityder och värderingar
- Kommunikativ tillgänglighet innebär att alla ska kunna höra och delta i diskussioner
- Informativ tillgänglighet handlar om att utforma information som alla kan tillgodogöra sig.

Hållbar utveckling (Ekologiskt)

Frivilligt att arbeta med i projekten.

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Beskrivning av analys- och planeringsfas, genomförandefas och avslutsfas

Projekttiden inleds med en analys- och planeringsfas (max 4 månader) och avslutas med en avslutsfas (1-2 månader). Den huvudsakliga projekttiden däremellan består av en genomförandefas.

Endast en ansökan görs för samtliga tre faser. Syfte och innehåll i de olika faserna ska anges i ansökans tidplan samt att det tydligt ska framgå i ansökan hur lång tid projektet bedömer att de behöver för respektive fas.

Syftet med en analys och planeringsfas är att göra nödvändigt förberedelsearbete inför ett projektgenomförande. I analys- och planeringsfasen ingår alltså att mobilisera aktörer och planera genomförandet.

I genomförandefasen genomförs och tillämpas metodutvecklingsarbetet och projektverksamheten i syfte att uppnå de resultat och effekter projekten eftersträvar. Arbetet ska baseras på underlaget från analys och planeringsfasen.

I avslutsfasen genomförs slutlig dokumentation, slutrapport, slutförande av utvärdering, ekonomisk slutredovisning och spridning av resultat samt implementering. Visst innehåll kan ingå i och/eller överlappas mellan projektets tre faser.

Obligatorisk avstämning

Från analys- och planeringsfasen ska projektägaren redovisa en rapport till Svenska ESF-där följande punkter ska ingå:

- Fördjupad problemanalys som inkluderar de horisontella principer
- Plan över projektorganisation
- Uppdaterad tid- och aktivitetsplan där aktiviteterna tydligt kopplas till projektets förväntade resultat och effekter

Avstämningsrapporten ska godkännas av ESF-rådet för att genomförandefasen ska kunna fortskrida.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Darienummer
2017/00251

Utvärdering

Alla insatser som finansieras av medel från Europeiska socialfonden ska följas upp och utvärderas. Projektutvärderingen, ska som huvudregel, avropas från Svenska ESF-rådets ramavtal. I projektansökan ska en budget för utvärdering och uppföljning avsättas. Det konkreta utvärderingsupplägget utformas efter bifall till projektet och upphandling av utvärderingstjänster sker i samråd med Svenska ESF-rådet. I ansökan behöver den sökande enbart ge en översiktlig bild av utvärderingsupplägget och beskriva:

- Hur utvärderingen och dess resultat ska användas, bidra till genomförandet av projektet och stärka utvecklingsarbetet i projektet och hos relevanta mottagare.
- Hur uppföljnings- och utvärderingsaktiviteterna ska bidra till att stärka möjligheterna för att projektresultaten får avsett genomslag
- Vilka resurser som är avsatta för uppföljning och utvärdering samt för återföring av resultat.

Ytterligare riktlinjer och vägledning gällande uppföljning och utvärdering tillkommer i samband med beviljat projekt. Information om uppföljning och utvärdering finns beskrivet på www.esf.se

Projekt som beviljas i denna utlysning kan utöver ovanstående, komma att inkluderas i en klusterutvärdering.

Urvalskriterier

- Projektet ska bidra till utlysningens och programmets mål och förväntade resultat. Ansökan ska även beskriva hur projektet utgått från målgruppens och aktörernas behov i sin problemformulering.
- Projektet riktar sig mot målgrupper som avses i specifikt mål 2:3
- Projekt som direkt eller indirekt bidrar till att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden eller att motverka demografiska obalanser bör prioriteras.
- Det ska finnas relevant kapacitet och kompetens hos projektorganisationen.
- Projektet ska uppfylla kraven som ställs vid ansökningstillfället gällande principer för lika möjligheter. För jämställdhet ska även standarden för jämställdhetsintegrering följas.
- Projektet ska grunda sig i en problem- och behovsanalys.
- Projektet ska vara väl förankrat och ha säkrat ägarskap och utpekade mottagare för resultat.
- Projektet och dess resultat ska vara kostnadseffektiva.
- Projektet och dess resultat ska vara utvärderingsbara.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Darienummer
2017/00251

Utöver ovanstående urvalskriterier finns för nationella utlysningar ytterligare vägledande principer för urval:

- Insatserna ska vara väl motiverade för ett nationellt genomförande, det vill säga att de problem som ska lösas ska kräva insatser eller åtgärder av nationell karaktär. Utgångspunkten är att Socialfondens nationella medel ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken.
- Satsningarna ska vara väl förankrade hos nationella aktörer och insatserna ska ske i samverkan med dessa. Utgångspunkten är att Socialfonden åstadkommer en större strukturpåverkan när arbetet utvecklar nationella myndigheters och andra nationella aktörers arbete gentemot Socialfondens målgrupper.
- Satsningarna ska tillvarata och utgå från befintliga koncept eller organiseringsformer i så stor utsträckning som möjligt, men kan anpassas till nya sammanhang eller andra målgrupper.
- Satsningarna ska genomföras på flera nivåer (lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt) där den nationella nivån är obligatorisk tillsammans med minst en ytterligare nivå. Utgångspunkten är att sammanhållna flernivåsatsningar ger möjlighet att kraftsamla i förändringsarbetet och att påverka så att önskade effekter uppnås.
- Resultat av tidigare insatser, projekt, forskning eller utredningar ska ha analyserats och ligga till grund för satsningarna. Där det är relevant kan förberedande projekt i mindre skala genomföras av eller i samverkan med universitet, högskola, annan relevant forskningsmiljö eller kunskapsorganisation. Utgångspunkten är att tillvaratagande av tidigare gjorda erfarenheter, forskning och omvärldsbevakning ökar möjligheterna att insatserna ska föra utvecklingen framåt.

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Förutsättningar för projektens genomförande

Budget

De schabloner och enhetskostnader som Svenska ESF-rådet publicerar tillsammans med budgetmallen är tvingande.

Säkerställande av medfinansiering

Projektansökan ska inkludera intyg om säkerställd medfinansiering från behörig företrädare, alternativt en beskrivning av hur medfinansieringen kommer att säkerställas under beredningstiden för ansökan. Ett slutligt säkerställande av medfinansiering under beredningstiden enligt instruktioner från ESF-rådet, är en förutsättning för ett eventuellt bifallsbeslut. Kontaktuppgifter till samtliga medfinansierare, redan säkerställda eller preliminära, ska bifogas ansökan.

Statsstöd

Ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden omfattas av EU:s regler om statsstöd. Statsstöd är när det offentliga (det vill säga staten, kommuner eller landsting) stöttar en ekonomisk verksamhet med offentliga medel och det resulterar i att mottagaren får en fördel gentemot andra aktörer på marknaden, genom att det gynnar en viss verksamhet eller produktion. En redogörelse för sådant statligt stöd inklusive stöd av mindre betydelse som företag som ska delta i projektet mottagit de senaste tre åren, ska bifogas ansökan om stöd. Stöd av mindre betydelse så kallat försumbart stöd till ett företag/organisation/förening får inte överstiga 200 000 euro under en treårsperiod. För detaljerad information, läs på www.esf.se!

Kostnadseffektivitet och lagen om offentlig upphandling (LOU)

Samtliga stödsökande ska vid köp av varor och tjänster verka för att kostnadseffektivitet uppnås. Stödsökande som är upphandlande enheter enligt LOU ska även tillämpa denna lag inom projektverksamheten.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-05-05

Ändring av stängningsdatum
2017-05-18

Diarienummer
2017/00251

Stödsökande i den ideella och privata sektorn är normalt inte berörda av LOU. Här krävs istället att man kan visa att man har agerat på i övrigt affärsmässiga villkor, vilket i normalfallet innebär att köp av varor och tjänster ska utsättas för konkurrens och att principerna om likvärdighet, icke diskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas så att kostnadseffektivitet uppnås. En preliminär upphandlingsplan och eventuella samverkansavtal ska bifogas ansökan.

Insatser av regionalfondskaraktär

Projekten kan planera för insatser som annars skulle finansierats av regionalfonden, under förutsättning att dessa kostnader är nödvändiga och direkt kopplade till projektet. Upp till 49 procent av projektbudgeten är möjlig att avsätta för insatser av regionalfondskaraktär.

Ansökan

Du ansöker om stöd för ditt projekt direkt i vår internetjänst *Projektrummet*. För att kunna använda Projektrummet måste du ha ett användarkonto. Om du inte har ett sedan tidigare skapar du det direkt i Projektrummet via ESF-rådets webbplats; esf.se.

Eventuella bilagor samt missiv skickas antingen per post till Svenska ESF-rådet, Box 471 41, 100 74 Stockholm eller via e-post till esf@esf.se. Vid frågor kring denna utlysning kontaktas Hanna Hörnlund eller Marianne Öberg-Håkansson via fornamn.efternamn@esf.se.